51ste jaar. — No 115. Zaterdag, 24 September 1904.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 24 SEPTEMBER 1904.

—«oo»—

VAN ALLES WAT.

Bij het zien van den volledigen uitslag van den algemeenen wedstrijd tusschen de scholen van het middelbaar onderwijs, moet de « liberale » drukpers knarsetanden van spijt. Inderdaad, zij had reeds victorie gezongen ; volgens haar waren de katholieke colleges dit jaar verslagen door de atheneums. Ha ! Ha ! Alle katholieken zijn gelukkig te bestatigen dat de colleges waar het onderwijs door priesters gegeven is, weeral eene schitterende zegepraal behaald hebben op de officieele scholen Ziehier de cijffers :

Aan het hoofd der zegevierders zien wij de altijd eerste colleges van Thielt, Kortrijk, Sint-Truiden, Poperinghe en Herenthals, met 55 48, 39 en 29 onderscheidingen, de grootste en meest vermaarde atheneums verslaan. Want Antwerpen bekomt slechts 43 onderscheidingen, het atheneum van Luik 36, Ixelles 20, Gent 16, Brugge en Bergen 14, Charleroi, Namen en Brussel 13, Mechelen 10.

Ziet gij de fameuze atheneums van Luik, Gent, Namen Brussel en Ixelles, met hunne duizende studenten, die zoo peperduur aan 't land kosten en zoo opgehemeld zijn door de liberale drukpers ; ziet gij ze verslagen door de kleine colleges van Thielt Kortrijk, Sint-Truiden en Poperinghe die, te zamen, 77 onderscheidingen *meer* veroveren dan de vijf grootste atheneums !

. .

't Is kolossal ! Wat zullen de blauwe dompers nu wel zeggen ? En zullen zij ten minste de eerlijkheid hebben, deze officieele cijfers aan hunne armzalige lezers kenbaar te maken ! Tel er niet op !

Geen blauwe domper is rechtzinnig genoeg om te bekennen dat het grootste atheneum van 't land, dat van Brussel, deerlijk op de 16de rang staat, en dat de atheneums van Gent, Brugge en Oostende slechts 30 onderscheidingen te zamen bekomen terwijl het College van Sint-Truiden alleen er 39 bekomt, waaronder twee prijzen, en de colleges van Thielt, Kortrijk en Poperinghe er te zamen 136 bekomen ! Het katholiek college van Sint-Truiden overtreft verre de atheneums en officieele onderwijsgestichten van deze streek : Hasselt, Tongeren, Diest en Tnienen, die te zamen slechts 19 onderscheidingen hebben.

De zegepraal van het katholiek onderwijs is dus stellig, hoe men ook de cijfers beschouwe. De 8 gepitoreerde colleges, bestuurd door priesters, en waaronder Sint-Truiden, hebben te zamen 231 onderscheidingen behaald, terwijl de 30 atheneums en officieele colleges er slechts samen 301 behaalden ; dit maakt gemiddeld 29 onderscheidingen per college, en slechts 12 voor de officieele onderwijsgestichten !

Aan de ouders deze cijfers te overwegen ! De voortreffelijkheid van opvoeding en onderwijs in de katholieke colleges moet zelfs door onze hardnekkigste tegenstrevers erkend worden. De voordurende zegepralen der kathlieke colleges zeggen genoeg dat onze jongens daar steeds meer op hunne plaats zijn.

. .

En het is in tegenwoordigheid van deze schitterende zegepraal der katholieke colleges, dit het Tongersch geuzenblaadje het gepast vindt het katholiek en vrij onderwijs en vooral de Broeders Maristen, die in onze stad eene jongenschool komen te openen, aan te randen !

. .

Inderdaad, gelijk onze lezers het waarschijnlijk reeds weten, bestaat er sinds deze week in onze stad eene nieuwe jongensschool, bestierd door de Broeders Maristen.

De behoefte aan eene tweede kosteloze jongensschool deed zich sedert lang bij ons gevoelen, daar de gemeenteschool overbevolkt is.

't Moet nochtans hier gezegd, dat de bestuurder der gemeenteschool en zijne onderwijzers mannen zijn die alles in 't werk stellen om hunne leerlingen die vorderingen te doen maken, welke door het studieprogramma vereischt worden.

Tot nu toe gaven 7 onderwijzers klas en werden, voor de lagere afdeelingen nog geholpen door damen onderwijzeressen.

Dit is thans zoo ver gekomen, dat de gemeente zich verplicht gevoelde de schoollokalen te vergrooten, er nieuwe bij te bouwen en minstens twee onderwijzers bij te nemen. Al die vergrooting zou eene aanzienlijke som uit de stadskas genomen hebben.

Gelukkiglijk komen de katholieken dien scherpen doorn uit den stadsteen te trekken en dit zonder de minste pijn te veroorzaken.

Sinds lang was er sprake het groote opvoedingswerk der gemeenteonderwijzers te verlichten door het openen eener broerkensschool.

De kwestie van lokaal, meer dan die van geld, hield tot alsnog de uitvoering van alle plannen tegen. Gelukkiglijk kwam er onlangs eene voldoende oplossing, welke dan de uitvoering des ontwerps mogelijk maakte.

Onmiddelijk sloeg men de hand aan 't werk en nu reeds zijn er vijf klassen gereed : drie in de Ridderstraat, oud-huis Stas, en twee in de lokalen van het St Jozefspatronaat, langs de *Concordia*.

Wij hebben de gelegenheid gehad deze klassen te bezoeken en kunnen iedereen verzekeren dat er niets ont breekt, wat tot het goed onderricht der kinderen noodzakelijk is.

De klassen zijn ruim en luchtig en beantwoorden ten volle aan alle pedagogische voorschriften. Wat de nieuwe onderwijzers betreft, willen wij enkel it zeggen : De Broeders Maristen zijn geene onbekenden in ons land, waar zij 25 scholen tellen, zooals te St Gillis, Schaarbeek, Hoei, Aarlen, Verviers en verscheidene in Vlaanderen. In Frankrijk hadden zij 600 scholen met 6000 broeders en hun onder vijs wordt er hoog geschat. Gemeenteschool en Broedersschool zullen heel waarschijnlijk elk ongeveer zelfde getal leerlingen hebben.

Het werk zal alzoo verdeeld zijn tusschen elf of twaalf onderwijzers die allen, hand aan hand, zullen wedieveren voor het goed onzer jeugd.

Daarenboven is de stad van eene groote bezorgdheid bewijs en mag dus elke Tongenaar onze katholieken dank wijten voor de merkelijke geldbesparing die zij aan de stad laten doen en tevens ook voor den grooten dienst die zij aan het onderwijs onder volksklasseren bewijzen.

Ruimte, lucht, licht.

De wind, de aanvoerder, de verspreider — de hersteller in een woord — van versche lucht — zoo noodig voor de gezondheid — moet vrijen toegang hebben tot uw huis, tot uwe kelders, tot uwe slaapvertrekken vooral.

De vrije toegang, door den bewoner te regelen, desnoods te temperen, naar gelang der omstandigheden, zal ons van vele ziekten bewaren of die voorkomen.

Wij zullen even het woord laten aan den geleerden heer Francotte, hoogleeraar aan de Universiteit te Luik die in een zijner volkswerken schrijft :

« In een tijdverloop van zeven jaren heeft men onder de 25,000 kantoorbeambten van de spoorwegen in Frankrijk *vier honderd en twaalf* sterfgevallen waargenomen van tering ; op de 75,000 beambten van den buitendienst der spoorwegen telde men slechts 16 sterfgevallen van tering.

» Merkt nu wel op dat de kantoorbeambten zich in goed verwarmde vertrekken bevinden, want men spaart de kolen van den Staat niet ; daarentegen zijn al de buitenbeambten aan alle weer blootgesteld, aan wind en regen, aan koude en sneeuw.

» Vindt gij het niet zonderling ?

» *Op 28,000 goed verwarmde beambten 112 gevallen van tering.*

» *Op 75,000 beambten aan regen en koude blootgesteld, 16 gevallen van tering.*

» Het is een vooroordeel van aan de koude ziekten toe te schrijven en voornamelijk de borstziekten.

» Wat wij meer moeten duchten is : *gebrek aan lucht ; wat wij nog meer moeten vreezen, is bederven lucht.*

» De zittende beambten worden dikwijler het slachtoffer der tering, omdat zij in slecht verluchte kantoren zitten of in eenen kring van bedorven lucht moeten leven.

» Wilt gij uwe gezondheid bewaren, wilt gij uwe gezondheid versterken, *vlucht de bedorven lucht en zoekt de feissche en zuivere lucht.* »

Men ziet het, de geleerde professor heeft het hier hoofdzakelijk over het vraagstuk ter bestrijding van tuberculose, waarvoor volksanatoria's worden opgericht, commissiën worden ingesteld en congressen worden gehouden.

Over het vraagstuk dus, dat als eene sociale actie geldt, tot welker oplossing onze dokters zoo gaarne meewerken, schijnen allen het wachtwoord te hebben gekozen : « lucht, licht, versche lucht ».

Houdt uwe woningen dus luchtig ; laat niet na de vensters van tijd tot tijd wageuwijd open te zetten. Houdt zelfs 's nachts uwe slaapkamers open bijzonder als het vertrek niet te ruim is, of als meerdere personen er op slapen De lucht mag in de slaapvertrekken niet worden bedorven ; daartoe is het noodig dat steeds nieuwe aanvoer van versche lucht geregeld plaats vindt.

Eene tiksche wandeling in Gods wijde natuur zal uwe longen verruimen, ons hart verheffen, onzen geest verhelderen. Vooral in zoon buitentochtje heilzaam in den winter, als de vorst de lucht van alle onreine bestanddeelen heeft gezuiverd en de winterkoning met milde hand zijne kristallen sneeuwvlokken over de aarde uitstrooit, schitterend in het zonnelicht.

Heerlijk, en gezond bovendien, is het ijsvermaak.

In welk getijde van het jaar dan ook, het verblijf in de vrije lucht is gezond en verre te verkiezen boven het vertoven in vertrekken, hoe ruim en tot ons gemak ook ingericht.

Naar buiten dus als het kan !

En zijn wij gedwongen binnen te blijven, zorgen wij dan dat de atmosfeer er niet bedorven zij, dat onze lokalen flink worden gelucht, dat er reinheid, ruimte en frischheid heersche.

Dan gebruiken wij de beste middelen, om eene krachtige gezondheid zoolang mogelijk te houden.

ONZE HELDEN.

De heldenmoed van den soldaat die voor het heil van 't Vaderland, vrijwillig zijn leven ten beste geeft, is schoon : maar de heldenmoed van den Zendeling (missionnaris), die zich met lijf en ziel toewijdt aan de nederige, dikwijls doodelijke, altijd onbankbare en gevaarvolle taak van de Zendelingschap, overtreft dien van den soldaat en gaat de grenzen van het verhevene te boven.

Niets strekt meer tot eer van het menschdom dan de zelfverloochening van die mannen en die vrouwen, die uit zuivere liefde voor Christus, al wat hun dierbaar is op aarde, verlaten, om medelijdend in de verste gewesten, aan onbekende en onbeschaafde volkeren, met het offer van hun leven, het zaligmakend licht van het ware Geloof over te brengen. En 't is datgene wat bijzonder verdienstelijk maakt, ja als een glorieekroon hecht aan de nederigedoodenlijst van de Missiehuizen. Het uitmuntend tijdschrift : « De werking der Katholieke Missionnarissen in Congo », *deelt in zijn laatst verschenen nummer die eerelijst mede voor onze kloosters van België die Missies bezitten in Congo. Deze kloosters zijn : Scheut (religieuzen van het Onbevlekt Hert van Maria) ; de Witte Paters ; de Jesuieten ; de Witheeren van Tongerloo ; de Trappisten ; de Priesters van het H. Hert van Jesus ; de Redemptoristen ; de Zusters van Liefde ; de Religieuzen van Berlaar (H. Hart van Maria) ; de Zusters van O. L. V. ; de Trappistinnen. Hun eerelijst bevat de namen van zeven zeventig missionnarissen overleden in Congo of gestorven ten gevolge van ziekten in Congo, bij hunnen zendelingsarbeid opgedaan.*

De eerste dier helden is de E. Pater Vyncke, van de Witte Paters, te Kibanza overleden den 19 October 1888. In het totaal komt de Congregatie van Scheut met 25 namen ; de Witte Paters met 13 ; de Jesuieten met 7 ; de Premonstreiten van Tongerloo met 6 ; de Trappisten met 5 ; de Priesters van 't H. Hart van Jesus met 4 ; de Redemptoristen met 4 ; de Zusters van Liefde met 10 ; de Zusters van het H. Hart van Maria met 2 ; de Zusters van O.-L.-V. met 2 ; de Trappisten met 1. Van deze 79, zijn 62 Belgen ; 7 Hollanders ; 5 Duitschers ; 2 Engelschen ; 2 Luxemburgers ; 1 Zwitser. Zoo dat België met recht fier may zijn en roemen om het overgroote getal dat het gegeven heeft aan die glorieuzelle lijst van Helden en Heldinnen.

NIEUWS UIT DE STAD EN DE PROVINCIE.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld: 288 koeien en kalveren, 187 vette varkens en 1569 magere varkens, 8 schapen.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 20 OCTOBER.

Komt te verschijnen en is te koop in den boekhandel COLLÉE Groote Markt te Tongeren:

Men läste jonge broek

Teuugers liëche

woorden en muziek van M. Jaminé.
PRIJS : 1 FR.

Apotheek. — Zondagsrust.

ZONDAG 25de SEPTEMBER zal de Apotheek van

M. BROEDERS

alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Bij den *Postrijder* van heden behoort een BIJVOEGSEL.

Onze Maatschappijen.

—o—

VOLKSBOND ST-MATERNUS.

De Feestelijkheden, ingericht ter gelegenheid van het FEEST VAN ST-MATERNUS, Patroon der Maatschappij, dit jaar door onvoorziene omstandigheden uitgesteld, zullen plaats hebben op *zondag aanstaande, 25 Sept.* en zijn door het bestuur vastgesteld als volgt :

Om 9 1/2 ure 's morgens, Vergadering in het lokaal der Maatschappij (Hondstraat).

Om 9 3/4 ure, Optocht naar O. L. V. Kerk, om er de plechtige Hoogmis bij te wonen.

Om 11 ure, in het lokaal van den Volksbond, *FEESTZITTING, TOESPRAKEN.*

Belangrijke en aangenaame verrassing.

Van af 2 uren 's namiddags, in de tuinen der Maatschappij, *VOLKSSPELEN*, *met belangrijke geldpremien*, aangeboden aan de leden der verschillige afdeelingen van den Volksbond.

Al de eere- en werkende leden zijn dringend verzocht deze verschillige plechtigheden en vermakelijkheden met hunne tegenwoordigheid op te luisteren. HET BESTUUR.

ST. SEBASTIAAN, « Concordia » Tongeren.

Zondag had de sluitng plaats van den wedstrijd op het Hollandsch blazoen. Talrijke en uitstekende mededingers van binnen-en buitenland waren opgetreden.

De rozenprijs werd gewonnen door M. Jozef Vreyen *met 6 rozen* op 6 pijlen.

Wij herinneren hier met genoegen dat diezelfde behendige liefhebber onlangs nog den Rozenprijs behaalde op den grooten internationalen wedstrijd van St-Truiden, alwaar hij tegen meer dan 1500 schutters te kampen had.

Hierna den uitslag van onzen prijskamp :

1ste prijs :	Jos. Vreyen, Tongeren,	30	punten.
2de »	Emiel Lowette, Bommershoven,	29	»
3de »	Hub. Lowette, id.	28	»
4de »	Pyls, Kadier en Keer (Holl.)	27	»
5de »	Vliegen, id.	27	»
6de »	Peeters Math. Bommershoven	26	»
7de »	Vanherff Godfr. Sluizen	26	»
8ste »	Nicolaers id.	26	»
9de »	Bremans Louis, Tongeren	26	»
10de »	Noelmans Pierre, id.	26	»

Onze beste wenschen aan alle deze behendige liefhebbers en een hartelijk « tot wederziens ».

HARMONIE « EBURONENWACHT ». — Onze ieverige muziekafdeeling zal morgen zondag haar aangekondigd uitstapje doen naar het gehucht Mulken. — Vergadering in het lokaal ten 2 ure stipt. — De eereleden zijn uitgenoodigd te vergezellen.

OFFICIEELE AKTEN.

Bij koninklijk besluit van 12 September 1904 is machtiging verleend tot het plaatsen van een zijaltaar, eene communiebank en twee biechtstoelen in de monumentale kerk te Brée.

Het bijzonder eereteeken van Onderlingen Bijstand van 2de klas wordt verleend aan :

MM. Bosmans Alfons, voorzitter der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Arbeid en Spaarzaamheid », te Beeringen ;

Coumans M., beheerder der maatschappij van onderlingen bijstand « De Werkmansbond », te Bilzen ;

Cuppens K., ondervoorzitter der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Arbeid en Spaarzaamheid », te Bilzen ;

Lenaerts M., bevorderaar en stichter der maatschappij van onderlingen bijstand, te Hasselt ;

Neyens, P., beheerder der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Werken en Sparen », te Bree ;

Robijns A., beheerder der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « De Voorzorg » te Neeroeteren ;

Rowet J., beheerder der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Werken en Sparen », te Bree ;

Spaas Adr., voorzitter der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Zorg voor de Toekomst », te Hamont ;

Thijs W., voorzitter der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « De Werkmansbond », te Bilzen ;

Van Holewinkel J., eerevoorzitter der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Maatschappij van onderlingen bijstand van Borloo, » te Borloo ;

Wuyts L., schrijver der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Hand in Hand, » te Hechtel ;

Zeegers M., commissaris der erkende maatschappij van onderlingen bijstand « Het Burgerwelzijn », te Tongeren.

St-Truiden. — DEUGNIETERIJ. — Kwaadoeners hebben 's avonds te Buvingen, waar het kermis was, op den grooten weg naar Hannuit, een telefoonpaal dwars over den steenweg gelegd.

De dog-car van een edelman van Kerkom, is er over gestuit, doch niemand verongelukt. De koetsier werd enkel ten gronde geslingerd.

Een dokter, die met zijn gespan en gansch de familie, eenige minuten nadien kwam aangereden, is gelukkiglijk in tijds kunnen verwittigd worden, zonder dat waren er misschien erge ongelukken voorgevallen.

Een streng onderzoek is over de aangehaalde feiten door de policie geopend.

Over eenige dagen kwam een doktoor des avonds van Cortenbosch en vond den steenweg vol dikke steenen liggen.

Rijd dan al met den avond !

— ST-TRUDO'S GESTICHT. — Het huis op de Ridderstraat, door de Broeders der christene scholen aangekocht, is herschapen in eene schoone, prachtige school. Het zal dienen voor de drij hoogste afdeelingen en voor de landbouwerschool. Eene zaal zal dienen voor de physicale instrumenten.

Het getal leerlingen groeit gedurig aan niet alleen van de stad, maar ook nog van Landen, Velm, Brusthem en omstreken.

Men denkt in October boven de 300 studenten te hebben.

STERFGEVALLEN.

Donderdag, om 11 ure, had in de kerk van den Heiligen Joannes-Baptista, te midden van eenen grooten toeloop van bloedverwanten, vrienden en kennissen, de plechtige lijkdienst plaats van M. PASCAL SWEECK, landmeter, geboren te Tongeren en er godvruchtig overleden, in den ouderdom van 86 jaren, bediend met de laatste Heilige Sacramenten.

De betreurde afgestorvene leelde omringd van de diepe verkleefdheid zijner gansche familie alsook van de algemeene achting zijner medeburgers.

De schoone hoedanigheden die hem kenmerkten deden hem van eenieder beminnen.

Gedurende zijne lange loopbaan heeft hij het voorbeeld van alle deugden gegeven ; zijne nagedachtenis zal in zegening blijven.

BINNENLAND

Men meldt uit Luik :

Dinsdag namiddag was in de *rue Vottem* een kind dat alleen thuis was, met stekskens aan 't spelen geraakt. De geburen vonden de kamer in brand en het kindje half verkoold.

— Door het breken eener kraan in eene ijzergieterij te Luik, is eene stroom gesmolten metaal op twee werklieden terecht gekomen en heeft dezen deerlijke en doodelijke wonden toegebracht.

— Men meldt uit Brussel :

Een man van rond de veertig jaren is bij een juweelier in de Boterstraat gekomen om belangrijke aankoopen voor eene verloving te doen. Hij kocht voor 7150 fr. juweelen en vroeg dan nog naar halssnoeren. De dochter van den juweelier ging deze halen, en intusschen verwisselde de kooper de doos met de gekochte juweelen voor eene juist gelijke, maar ledige doos. Als 't op betalen aankwam, had hij geen geld genoeg. Hij ging er halen, vragend dat de doos met juweelen zou bewaard blijven. Men heeft hem niet meer teruggezien en de dochter stelde, helaas te laat, vast dat ze bestolen was. De dief heeft als adres opgegeven : Raoul Santillac, eigenaar te Aarlen.

— Een elfjarig meisje uit de Liedekerkstraat te Brussel, was sedert verscheidene dagen verdwenen en is eerst woensdag morgend teruggekomen. Het verklaart dat het door eenen dienstknecht in een huis van den boulevard gelokt en daar door hem opgesloten werd. Slechts woensdag morgend kon het ontsnappen. De aangewezen dienstknecht, door den policie gevat, loochent alle schuld.

— VROEGE KOUDE. — De dagbladen van Brussel stellen vast dat er in de omstreken der hoofdstad 's morgens rijm op de velden ligt. Dit is hier ook het geval.

Het is stellig vroeg koud en als het alzoo moet voortgaan, zouden wij eenen langen winter kunnen hebben. Het is echter nog de gewone tijd niet, waarop de vorst kan invallen. De vroegste vorst dien wij in 71 jaren, slechts tweemaal gehad hebben, begon den 9 Nov.

De nachten waarin het 't meest gevroren heeft, waren die van 15, 16, 19 en 20 November, die, met den 14, 17 en 18, tot 32 ten hon-

---

VAN MISSTAP TOT MISSTAP.

—oo)O(oo—

10de VERVOLG.

Eindelijk ontving Sir Thomas Leaguer de toestemming tot den stouten zet dien hij reeds lang overpeinsd had.

Hij liet het regiment in volle wapenrustingg aantreden en gelastte den manschappen de wapens neer te leggen. Met een barsch gelaat stond hij tegeperd voor het front en gal het bevel.

Marqueray, voor het front zijner compagnie staande, herhaalde het. Er volgde een oogenblik van doodelijke stilte, van aarzeling en dat oogenblik hing het leven der europeesche officieren aan eenen zijden draad.

De compagnie van Frederic Marqueray was deerste, die aan het bevel gehoorzaamde, te midden van eene doodelijke stilte en onder den strakken blik van haren kapitein.

De anderen volgden beurt-lings en de manschappen werden naar hunne kwartieren gezonden, terwijl de wapens onder de bescherming van eene compagnie europersche fuseliers in bagagewagens werden weggebracht.

De kolonel en Marqueray wisselden over het exercitieveld heen een veelbeteekenenden blik.

— Gij hebt het regiment in het verderf gestort, zegde een der majoors met trillende stem. Hij was een dergenen, die in de oprechtheid der Sepoys (Indische soldaten) geloofden, doch hij heeft het alleen aan zijn gelukkig gesterrte te danken, dat hij dit geloof niet met zijn leven betaald heeft.

— Neen, antwoordde de kolonel bedaard, ik heb het gered. Zij hadden zich geen dag meer kunnen goed houden.

— En wat gaan wij nu doen, voor den duivel ? vroeg Harry zacht aan Marqueray, terwijl zij langzaam voortwandelden.

— Vrijwillig bij het actieve leger, antwoordde een der onderen. Als geheiboefte gevolt om te vechten, zullen nog wel in de gelegenheid komen vóór die zaak ten einde is. De opstandelingen hebben Delhi in handen en zullen daar minstens vijftig duizend man bijeen hebben, eer wij weten wat ons te doen staat. Wij hebben daar versterkingen gebouwd, wij hebben de soldaten zelf geoefend, wij hebben daar meer dan honderd zware kanonnen en den grootsten voorraad ammunitie van Voor-Indië. Zij wisten goed wat zij deden, toen zij Delhi bezetten. Wij zullen dus Delhi moeten innemen, Harry.

Hij hield even op en zag met eenen spottenden glimlach naar den van strijddust blakkenden officier, die ongeduldig van strijddust blakkende officier, die ongeduldig uit van den roem der engelsche vlag, waar deze zich maar vertoonde.

— Ja, en wij zullen hun eene les geven, die hun heugen zal, riep Harry opgeruimd uit. Wat beteekent dat praatje van den koning van Oudhe, die zich met twee duizend man verborgen heeft in Gorden Beach ?

— O, dat beteekent niets, antwoordde Marqueray. Calcutta weet wat wij voorbereid hebben. Hier zal niets gebeuren, want de inlanders weten dat wij troepen acster ons hebben. Maar in het binnenland is het anders gesteld ; daar meenen zij dat wij hun alles hebben laten zien wat wij kunnen uitbreugen.

Opnieuw klonk Harry's vroolijke lach. Hoe moeten wij het aanleggen om wat te doen krijgen ? vroeg hij.

— Het eenige dat ik u kan aanraden, is naar den kolonel te gaan en hem uwe wenschen kenbaar te maken.

— Zoo ! Maar hij heeft een hekel aan mij, zegde Harry, en zij ook. Zij meenen dat ik een losbol ben, van wien niets goeds te verwachten is, die alleen geschikt is om kaart te spelen en balcommissaris te zijn.

— Ik geloof dat zij u vergist, antwoordde Marqueray. Zij houden genoeg van u. Bovendien is de kolonel de man er niet naar, om zoo'n jongen sonitter, die aan daden verlegt, tegen te houden. Volg mijnen raad en ga er nu dadelijk heen. Zeg hem dat zij bereid zijt om onmiddellijk te gaan, waarheen men u sturen wil.

— En gij dan, oude snaak ? Ik meende dat wij samen te velde zouden trekken.

— Ik bie mijn eigen werk te doen, Harry, antwoordde Marqueray kalm. Welliht ontmoeten wij elkaar later weer.

Harry trok de schouders op en zijn gelaat betrok.

— Ik zal dezen avond naar den kolonel gaan, hernam Harry, na eene kleine pauze.

— Waarom niet terstond ?

— Ik heb nog veel te doen.

— Zooals..... ?

— W-l, antwoordde Harry met eenen lichten blos, die volstrekt niet aan zijnen gezel ontging, wel, ik moet eerst nog eens naar de rivier om afscheid te nemen van de Lamounts, dat begrijpt gij wel !

— Ja, dat begrijp ik. Maar ik zal het voor u doen terwijl zij reeds bri f naar huis schrijft. Ik ondersteld ten mieste, dat ze van plan zijt om te schrijven... ?

Harry keerde zich toor ig om.

— Wel verduiveld ! En hoe staat het met uw eigen brieven naar huis ?

— O, antwoordde Marqueray zonder dat er eene spier in zijn gelaat vertrok, maak u daarover niet bezorgd ; ik heb er geen te schrijven.

De officieren logeerden in de dazen niet in kazernes en hadden ook geene gemeenschappelijke tafel. De twee vrienden hadden nu Marqueray's woning bereikt, een vriendelijk, klein huisjgrenzende aan de linies der inlanders.

— Ik zal naar Lamond gaan en u verontschuldigen, zegde hij. Indien ge mijnen raad volgen wilt, gaat dan terstond naar den kolonel. Die het eerst komt, is het eerst aan de beurt.

Maria lag in eenen gemakkelijken stoel op de verandah tegenover de rivier uit te rusten van de vermoeienissen na den heeten namiddag en zij deed dit met eene bevalligheid, die volkomen paste bij hare schoonheid.

Frederic Marqueray was door een inlandschen bediende op de verandah gebracht, maar toen deze het welriekende gordijn van geweven gras, dat den toegang afsloot, op zij had geschoven, verdween hij.

Maria bleef eenige seconden roerloos liggen en Marqueray wachtte met een somberen glimlach om den mond het oogenblik af, waarop zij de oogen zou openen.

Zij deed dit eindelijk met eenen onderdrukten kreet van verrassing en verlegenheid.

— O ! zegde zij, ik heb zeker geslapen.

— Vergeef het mij, juivrouw Lamond, dat ik u eigenlijk overval. Uw beliefde is echter de hoofdschuldige. Had ik geweten dat gij niet verstoord wenschtet te worden, dan zou ik hier maar niet zoo binnengekomen zijn. U pantoffel ligt onder uwen stoel ; mag ik ?... als 't u blieft.

Hij overhandigde haar den pantoffel met eene diepe buiging en nam eenen stoel.

— Ik kom namens Harry, hernam hij, zijne handschoenen weggleydende. Maar voordat ik no verder ga... waar is uw vader ?

— Vader is gisteren avond op reis gegaan.

— O, zegde Marqueray met iets onbepaalds in zijnen blik naar de overzij van de rivier ziende, waarheen ?

— Ik weet het niet, antwoordde Maria op overschillingen toon. Zij scheen weer op het punt is slaap te vallen.

— Zoo, hernam Marqueray met eene zonderlinge uitdrukking in zijne ogen, die Harry hoofdzakelijk aanleiding gegeven had, om hem met eenen jaloerschen blik te vergelijken. Maar weet gij dan niet dat het hoogst gevaarlijk is hier alleen te blijven, met niets dan inlandsche bedienden ? In de hoogere klassen heerscht eene gevaarlijke rusting, het opruiers heeft reeds eene zustige wending genomen. Indien ik u eenen raad mag geven, dan zou hij verstandiger zijn, naar Calcutta te gaan en daar bij uw vrienden te blijven totdat uw vader terugkomt.

Maria luisterde met aandacht, maar verraadde zelfs geen schijn van vrees. Integendeel, zij was merkwaardig kalm.

Marqueray verteldde haar alles wat hij wist, of liever alles wat hij beweerde te weten, en Maria hoorde zijne verhalen aan met de belangstelling, die ze waarlijk verdienden, en liet zich na den eenen angstigen uitroep bevallen.

— Dit nu, eindigde hij, is de veronschuldiging voor mijne onbeleefdheid om sinds het bal geen bezoek meer te brengen — wij mochten de kazerne niet verlaten, begrijpt ? Harry heeft mij natuurlijk opgedragen ook zijne verontschuldigingen over te brengen en u uit zijn naam vaarwel te zeggen.

— En, vroeg Maria, waar gaat gij heen ?

— Bij heeft zich aangeboden als vrijwilliger bij het actieve leger. Vermoedelijk verlaat hij Calcutta dezen avond nog. Hij is nu bezig naar huis te schrijven.

Marqueray was opgestaan, had hare hand genomen om haar vaarwel te zeggen en bij de laatste woorden, die van zijne zijve, onderwetsche buiging vergezeld gingen, zag hij haar strak in de oogen.

— Waarlijk ? antwoordde zij en hare schoone oogen namen plotseling diepen zekeren zachten glans aan, waarvoor geen sterveling onverschillig kon blijven.

Hij keerde zich om en was reeds bij het venster, eer hare stem hem bereikte.

— Kapitein Marqueray !

— Wat is er van u ven dienst, juivr. Lamond ?

Hij keerde langzaam terug en toen hij voor haar stond, zag zij hem een onze blik in de oogen.

— Verteld mij eens, vroeg zij met een geheim zenuwen glimlach, hoeveel vrouwen u, of ik alleen ?

— Dat zal ik u vertellen wanneer wij Delhi genomen hebben, antwoordde hij.

XIV.

Harry werd zoo spoedig mogelijk naar Delhi gezonden, waar hij dienst nam onder generaal Barnard.

De personen, met wie wij rekening te houden hebben hadden dus plotseling de hoofdstad verlaten en waren hier en daar verspreid.

De kolonel was te Allahabad en zat daar niet stil, want in zulke dagen mag geen zweerd in de schede blijven, zoodat zelfs velr klerken, zoowel blanken als kleurlingen, hunne pen voor het zweerd verwisselden.

Maria Lamond had den raad van kapitein Marqueray opgevolgd en eene veilige wijkplaats had gevonden bij vriienden in de stad.

Een brief van haren vader, die echter geen adres opgal, had ongetwijfeld invloed geoefend op haar besluit om den raad van een man op te volgen, die olschoon hij bijkbaar geen vriend van haar was, toch ridderlijkhid genoeg betrat om met den meesten ernst te trachten een jong meisjen goede te raden.

Haar vader was nog afwezig, zooals Maria aan iedereen, die naar hem vroeg vertelde. Bij had altijd zooveel bezigheden, dat hij nooit lang achtereen thuisbleef ; ik heb wel wat veel soaren op mijn boog, was hij gewoon te zeggen en het sprak wel van zelf, dat in zulke onrustige dagen de snaren wel eens te slap of te sterk gespanned waren, in weerwil van M. Lamond's scherpzinnigste berekeningen.

1 mand die veel snaren op zijn boog heeft, schiet wel eens te ver of te kort.

— Neen, antwoordde Maria gewoonlijk op de vragen omtrent haren vader, ik weet niet waar hij is.

De dochter sprak de waarheid ; zij was volkomen onkundig van haars vaders verblijfplaats. Anderen waren ongerust over hem en zouden geerne geweten hebben waar de rusteloze Phillip Lamond zich eigenlijk ophield in dezen woeligen tijd.

De goedhartige lady Leaguer had het jonge meisje spoedig na den eersten schrik opgezocht en allervriendelijkst toegesproken, daar sommige eigenaardigheden, die zij in haar afkeurde, geheel over het hoofd ziende.

Frederic Marqueray was in Calcutta gesien ; men had in Allahabad met hem gesproken, hem in Benares herkend en personen uit de buurt van Dinapore hadden een groet met hem gewisseld.

Wikke taak bij in deze dagen hebben mocht, bij zing zoo kalm en bedaard zijns weegs dat ni-mand het waagde nieuwsgierig te zijn.

Hij scheen nooit haast te hebben of gejaagd te zijn en toch zou de bijnaam van « de alomtegenwoordige » hem nog beter gepast hebben dan den abijd gejaagden Phillip Lamond.

Op zekeren dag was hij weer in Calcutta en lag, zoo gemakkelijk mogelijk, languit op een stoel in de rookkamer van zijne club.

Aan zijne houding zou men gezegd hebben, dat niets dan onverschillige zaken hem bezi bielden. Hij was alleen in de kamer en scheen nauwelijks op te merken dat er iemand binnentrad : een deftige inlander, zeeposord en geleerd en met een kleinen tulband op het hoofd.

De binnengekomene was een merkweerdig persoon in de dagen, die wij beschrijven, aangezien hij eene eig-lsche opvoeding had en op eene wijze, als tot dien tijd onbekend was, geleerd had met een helderen, verstandigen blik zouwel van Oost als van West over te nemen wat hem goed toescheen.